

Το ΑΚΕΛ σε ένα κρίσιμο σταυροδρόμι (Ηλεκτρονικό Άρθρο)

Ιστορικό σημείωμα

Αυτό το ηλεκτρονικό άρθρο δημοσιεύτηκε τον Δεκέμβρη του 2014 στην ηλεκτρονική σελίδα της [Αγκάρας](#).

Περιεχόμενο

27 Δεκέμβρη, 2014

Το ΑΚΕΛ σε ένα κρίσιμο σταυροδρόμι

Σε μια μεταβατική ίσως περίοδο του πολιτικού-κομματικού συστήματος της Κύπρου, συμβαίνει κάτι ενδιαφέρον που αξίζει να σημειωθεί. Από την μια μεριά έχουμε έντονες αντιπαραθέσεις εντός και περίξ του ΑΚΕΛ για το τι μέλλει γενέσθαι στο κόμμα, και από την άλλη μια συνεχής προσπάθεια του αστικού τύπου να αναλύσει την οργανωτική δομή και ιδεολογική κατάσταση του κόμματος. Σαν να πρόκειται για ένα ζωντανό οργανισμό που αιχμαλωτίστηκε και γίνονται προσπάθειες να το εξετάσουν μέσα έξω για να καταλάβουν κατά πόσο είναι ένας οργανισμός επικίνδυνος ή ωφέλιμος για το σύστημα. Όλα αυτά σε μια ιστορική συγκυρία στην οποία το ΑΚΕΛ προσπαθεί να κρατηθεί στους ίδιους τόνους με την προ κρίσης εποχή σε ένα επίπεδο επικοινωνιακά και συναινετικά, χωρίς απεργίες αλλά με διαδηλώσεις, χωρίς ιδιαίτερο πολιτικό λόγο για το καπιταλιστικό σύστημα αλλά με προσήλωση στην κάθαρση από την διαφθορά, την ισοκατανομή βαρών, χωρίς επιθετική διεκδίκηση αλλά με διάλογο και κατανόηση προς διάφορα κόμματα της αστικής τάξης και πολιτικών χώρων.

Σημειολογικά

Τον τελευταίο χρόνο έχουν δημοσιευτεί αρκετά άρθρα στον τύπο για το ποιόν και την πορεία του ΑΚΕΛ από μια κριτική σκοπιά, από μια σκοπιά δηλαδή που προσπαθεί, ή έτσι διατείνετε, να κάνει καλοπροαίρετη κριτική για το καλό του κόμματος. Συχνότερα τα άρθρα δημοσιεύονται στην εφημερίδα "Πολίτης" που πρόσκειται υπέρ του τραπεζιτικού κατεστημένου [με αλληπάλληλες προσπάθειες συγκαλύψης τραπεζικών σκανδάλων που έχουν εκτενώς αναλύσει άλλοι όπως [εδώ](#)] και του υπάρχων κυβερνητικού σχηματισμού και της Νατοικής πορείας του νησιού. Επίσης ενδιαφέρον είναι το γεγονός ότι οι κριτικές αυτές, είτε γίνονται παίρνοντας μια αριστερή θέση για ένα ΑΚΕΛ που δεν είναι αρκετά ριζοσπαστικό, είτε γίνονται παίρνοντας μια ανοικτά φιλελεύθερη θέση για ένα ΑΚΕΛ που πρέπει να στραφεί πλήρως στην σύγχρονη σοσιαλδημοκρατία, επικροτούνται κυρίως από φιλελεύθερο κοινό.

Πολύ συχνά τα άρθρα αυτά καταπιάνονται με κατηγορίες διαφθοράς έναντι στελεχών του κόμματος, μια πολιτική ρητορεία στην οποία εστιάζει και το κόμμα σε αντίθεση με μια συστημική αντιμετώπιση των φαινομένων σήψεως. Και πρέπει να τους αναγνωρισθεί η δεινότητα διότι δεν χρησιμοποιούν ιδιαίτερα διαφορετικό τρόπο αντίληψης και αξιολόγησης της πραγματικότητας από αυτό που κάνει στον δημόσιο λόγο συχνά και το ΑΚΕΛ στην παρούσα φάση (βλέπε συνεχείς αναφορές Ειρήνης Χαραλαμπίδου σε σκάνδαλα), το σύμπτωμα του συστήματος παρά την αιτία. Διότι αν είσαι

Μαρξιστικό-Λενινιστικό κόμμα και δεν λες στο κόσμο για την ταξικότητα του αστικού κράτους και του δικαίου, αντιθέτως μιλάς συχνά για εμπιστοσύνη προς τους πολιτικούς θεσμούς και τους θεσμούς της δικαιοσύνης σαν μεταφυσικά και αφηρημένα καθορισμένες πραγματικότητες έξω από τις κοινωνικές σχέσεις, είναι λογικό ότι η αστική διανοήση και δημοσιογραφία δεν θα αφήσει αυτή την ρητορεία να πάει χαμένη.

Χαρακτηριστικό το [άρθρο](#) του Β. Πρωτόπαπα, το οποίο αφού πρώτα ενώ διασφαλίζει την καλοπροαίρετη κριτική του σε ύφος "i come in peace", αναφέροντας τους κοινωνικούς και εργατικούς αγώνες του ΑΚΕΛ παράλληλα με την επεξήγηση για το λενινιστικό του οργανωτικό πρότυπο, συνεχίζει λέγοντας

"Το ΑΚΕΛ, ακόμη κι αν διευθετήσει επιτυχώς τα του οίκου του, δεν μπορεί να παραμείνει ένα μεγάλο αριστερό κόμμα αν δεν είναι δυνάμει κόμμα εξουσίας. Και δεν μπορεί να είναι δυνάμει κόμμα εξουσίας αν δεν μπορεί να διατυπώσει ένα συγκροτημένο, μετρημένο και σοβαρό αριστερό πρόγραμμα διακυβέρνησης, που να συνάδει με την εποχή και τις συνθήκες της. "

Η προτροπή μπορεί να είναι καλοπροαίρετη για αυτό που θα ήθελε ο αρθρογράφος να είναι ένα αριστερό κόμμα αλλά αυτό πρακτικά μεταφράζεται στην προτροπή προς το κόμμα που αντιπροσωπεύει την εργατική τάξη να εγκαταλείψει πλήρως την ουσία και τον λόγο ίδρυσής του που ήταν η χειραφέτηση της εργατικής τάξης, για να εδραιωθεί σε ένα πόλο αστικής εξουσίας κατά το δικομματικό πρότυπο που είδαμε σε πολλές δυτικές χώρες (Δημοκρατικοί/Ρεπουβλικανοί, Συντηρητικοί/Εργατικοί, Συντηρητικοί/Σοσιαλιστές, ΝΔ/ΠΑΣΟΚ και τώρα προσωρινή αντικατάσταση με ΣΥΡΙΖΑ κτλ). Ένα τέτοιο δικομματικό σύστημα είχαμε και σε κάποιο βαθμό στην Κύπρο με το ΑΚΕΛ και το ΔΗΣΥ, αλλά επιθυμία πολλών μετριοπαθών αριστερών/κεντροαριστερών και φιλελευθέρων είναι το ξεκαθάρισμα των κομμουνιστικών/εργατικών βαριδιών και του φιλοσοβιετικού παρελθόντος του κόμματος, εν μέσω όξυνσης μάλιστα ταξικών αντιθέσεων, για να μπορούν να το περιφέρουν με καθαρό μέτωπο στα ευρωπαϊκά σαλόνια χωρίς να ντρέπονται για οτιδήποτε.

Εξίσου ενδιαφέρον παρουσιάζει το πρόσφατο άρθρο του Μ. Θρασυβούλου στον Πολίτη "Για την φυσιογνωμία του ΑΚΕΛ" το οποίο κριτικάρει το ΑΚΕΛ και για έλλειψη ριζοσπαστικότητας (χωρίς όμως να δείχνει την πολιτική κατεύθυνση που θα έπρεπε να έχει η ριζοσπαστικότητα αυτή) . Η ανάλυση ανιχνεύει και αγγίζει όντως υπαρκτά προβλήματα στην λειτουργία του κόμματος που παρουσιάζουν ενδιαφέρον, τα προβλήματα στην σχέση ηγεσίας-βάσης και την αποστασιοποίηση των νέων. Η ανάδειξη όμως του χαρακτήρα, της φυσιογνωμίας, των διακυμάνσεων, των λαθών και παραλείψεων του κόμματος στο άρθρο είναι περισσότερο ένα ψυχογράφημα, μια φαινομενολογία πλευρών του ΑΚΕΛ, όπως ένας εξωτερικός παρατηρητής που προσπαθεί να ψηλαφίσει αδύναμα σημεία ενός οργανισμού. Η αναγωγή της εξέλιξης και της πορείας του κόμματος στις αποφάσεις που πήραν κάποια στιγμή συγκεκριμένα άτομα και στον τρόπο που στήθηκαν κάποιες δομές, παραμένει περιγραφική και δεν μπορεί επαρκώς να εξηγήσει αυτά τα χαρακτηριστικά. Αν επρόκειτο για κάποιο μικρό κόμμα αυτά θα είχαν σημαντικότερο ρόλο. Για ένα κόμμα όμως τέτοιου μεγέθους, η γέννηση και η ανάπτυξη του οποίου ήταν παράλληλα με την γέννηση και την ανάπτυξη της εργατικής τάξης, οι αιτίες πρέπει να αναζητηθούν στην ταξική διάρθρωση της κοινωνίας και την εξέλιξη της, την σύνθεση της κοινωνικής βάσης του κόμματος αλλά και της ηγεσίας, στις υλικές συνθήκες που περιέβαλλαν το κόμμα και την κοινωνικό του χώρο.

Ενδεικτική της στάσης που συνεχίζει να διατηρεί το κόμμα ήταν η προσπάθεια του ΑΚΕΛ να αναδιοργανώσει τα μέσα ενημέρωσης του με την δημιουργία του πόρταλ "Διάλογος". Δεν γνωρίζουμε εάν οι επιλογές που έγιναν είναι συνειδητές (μάλιστα θα ήταν ιδιαίτερα ανησυχητικό εάν δεν ήταν τέτοιες) αλλά ίσως το όνομα του πόρταλ και το έντονα γαλάζιο του χρώμα να δείχνει αρκετά την ιδέα πίσω από αυτό. Η λέξη και η αισθητική φωνάζουν βεβαίως συναίνεση, μετριοπάθεια, είναι κατευναστικά προς το κέντρο και την λεγόμενη προοδευτική δεξιά που αναθυμιάζει με το

κόκκινο χρώμα, που εκφράζει το αίμα της εργατικής τάξης που χύθηκε και συνεχίζει να χύνεται για να μπορεί να επιβιώνει το σύστημα εκμετάλλευσης.

Η αστική τάξη επιμένει

Παρόλες τις δηλώσεις μετάνοιας του επίσημου ΑΚΕΛ προς το αστικό σύστημα, την αποκύρξη της δικτατορίας του προλεταριάτου με πλάγιο τρόπο (διότι μαρξισμός-λενινισμός χωρίς αυτό δεν νοείται), την ένδειξη με διάφορους τρόπους ότι δεν αποτελεί απειλή για σύγκρουση, η αστική τάξη εντούτοις εντείνει την επίθεσή της προς αυτό. Όσο και αν το κόμμα προσπαθεί να καλοπιάσει τους φιλελεύθερους, αυτοί συνεχίζουν ακόμα πιο έντονα να ρίχνουν τα βέλη τους (π.χ. ο χυδαίος χλευασμός προς τις μουσικές επιλογές της ΕΔΟΝ, την στιγμή που η νεολαία του αντίπαλου μεγαλύτερου κόμματος της δεξιάς εκθειάζει το σκυλλάδικο), όπως εντάθηκε σε τρομερά επίπεδα και η επίθεση και κατά την περίοδο της διακυβέρνησης του κόμματος παρόλο που δεν έδειξε προθέσεις απειλής προς το αστικό σύστημα.

Οι λόγοι μπορεί να είναι πολλοί αλλά μπορούμε να συνοψίσουμε τους πιο σημαντικούς: Όσο πιο δεξιά καταφέρουν να ωθήσουν το κόμμα τόσο το καλύτερο για αυτούς, αλλά το πιο σημαντικό είναι μάλλον το γεγονός ότι η αποδυνάμωση του ΑΚΕΛ σημαίνει αυτόματα και αποδυνάμωση (τουλάχιστον για κάποιο μεγάλο διάστημα) της οργανώσης της εργατικής τάξης συνολικά, αφού κανένας άλλος κομματικός/συνδικαλιστικός οργανισμός δεν υπάρχει για να καταλάβει την θέση, σημαίνει επίσης ταυτόχρονα την απαξίωση του αριστερού και του κομμουνιστή που είναι πλήρως ταυτισμένα με το ΑΚΕΛ.

Το ΑΚΕΛ σε κρίσιμο σταυροδρόμι

Οι επιλογές του κόμματος μετά την τραγωδία του 1974 με αποδοχή της εθνικής ομοψυχίας για αποφυγή εμφυλίου αλλά και η πεποίθηση ότι η εκλογική ανάβαση με πλάτες μιας δημοκρατικής μερίδας της αστικής τάξης θα μπορούσε να κρατήσει για πάντα την ακροδεξιά και τους ακραίους καπιταλιστές στο περιθώριο έχει πανηγυρικά καταρριφθεί. Η σύνεση που έδειξε η αστική τάξη μετά από ασφυκτική λαϊκή πίεση μετά το 1974 εκλήφθηκε ως νίκη της εργατικής τάξης και θεωρητικοποιήθηκε περαιτέρω η διαταξική συνεργασία σε ένα μίνιμουμ πλαίσιο διακυβέρνησης. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο έχουν γαλουγηθεί πολλές γενιές της εργατικής τάξης. Βεβαίως το ζήτημα αυτής της στάσης και αντίληψης του κόμματος πάει πολύ πιο πίσω, πιθανόν ανάγεται και στους λόγους ίδρυσης του ΑΚΕΛ μέσα από το ΚΚΚ και απαιτείται περαιτέρω ιστορική ανάλυση, που δεν μπορεί να εξαντληθεί στο παρόν κείμενο, για να κατανοήσουμε τις ιστορικές αιτίες του χαρακτήρα του κόμματος.

Από την μια πλευρά κάποιοι εξωγενείς αλλά και εσωτερικοί παράγοντες προτρέπουν το ΑΚΕΛ να αποκηρύξει περαιτέρω την ιστορία του, να αποποιηθεί πλήρως ακόμη και λεκτικά τον Μαρξισμό-Λενινισμό και να προχωρήσει σε βαθιές τομές ώστε να αποτελέσει αξιόπιστη “εθνική” δύναμη, να δώσει πολιτική στέγη σε προοδευτικούς που δεν επιθυμούν να ψηφίζουν ΔΗΣΥ λόγω των εθνικιστικών του αμαρτιών αλλά που σε τελική ανάλυση το προτιμούν από το να χρειάζεται να ασπάζονται ένα κόμμα με λενινιστικό παρελθόν και δημοκρατικό συγκεντρωτισμό.

Το γενικόλογό αλλά και αντιφατικό κείμενο του κόμματος “Η δική μας αντίληψη για τον Σοσιαλισμό” προδίδει αυτό το χάσμα και την τεράστια διάσταση απόψεων μέσα στο κόμμα για τον δρόμο που πρέπει να ακολουθηθεί. Το πόσο μεγάλη πλειοψηφία είναι η μερίδα στελεχών του κόμματος η οποία επιθυμεί αυτή την εξέλιξη σε ένα ευρωπαϊκό σοσιαλδημοκρατικό κόμμα είναι λίγο πολύ εμφανές.

Από την άλλη πλευρά όμως υπάρχει και μια μερίδα η οποία θεωρεί πως η ιστορία αυτού το κόμματος που δημιουργήθηκε από τα σπλάχνα της εργατικής τάξης και διατηρήθηκε με το αίμα και τον κόπο

των εργαζομένων δεν μπορεί να πουληθεί έναντι ενός πινακίου φακής και να ντυθεί με τα κοστούμια της αντι-κομμουνιστικής ιμπεριαλιστικής Ευρωπαϊκής Ένωσης. Παραμένουν πιστοί σε αυτή την προοπτική πιθανός για τον λόγο ότι η κοινωνία δεν είναι στατική αλλά κινείται διαλεκτικά μέσα στην ιστορία, δηλαδή η άποψη των μελών ψηφοφόρων και συμπαθούντων του κόμματος δεν θα μείνει στα ίδια επίπεδα ειδικά μέσα στην νέα εποχή όπου ο πολιτικός χρόνος κινείται ταχύτερα, χωρίς να σημαίνει ότι η ριζοσπαστικοποίηση θα έρθει από μόνη της, αλλά θα είναι παράγωγο των εξελίξεων αλλά και της δουλειάς που θα γίνει σε αυτό το ζήτημα. Η βασιμότητα αυτής της άποψης μένει να αποδειχθεί ή να διαψευστεί με την πάροδο του χρόνου.

[Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση](#), [Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση](#), [Αγκάρρα \(Ομάδα\)](#), [Ηλεκτρονικά Άρθρα](#), [Δεκαετία 2010-2019](#), [2014](#), [Απροσδιόριστη Τοποθεσία](#), [ΑΚΕΛ](#)

From:

<https://movementsarchive.org/> - **Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο**
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:

https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:digital:agkarra:akel_crossroad

Last update: **2025/07/15 13:46**

